

TARYBINIS Rokiškis

LKP(b) Rokiškio Apkomo ir Apskr. Vykd. Komiteto Organas

Nr. 27 (191) | 1946 m. kovo 16 d. | Kaina 20 kp.

DRAUGO J. V. STALINO INTERVJU

„Pravdos“ korespondentui dėl p. Čerčilio kalbos

Šiems dienomis vienas iš „Pravdos“ korespondentų kreipėsi į drg. Staliną su prašymu išskirti eilę klausimų, susijusių su p. Čerčilio kalba. Draugas Stalinas davė atitinkamus paaiškinimus, kurie žemiau pateikiami atsakymų į korespondento klausimus pavidalu.

KLAUSIMAS. Kaip Jūs vertinate paskutinįją p. Čerčilio kalbą, jo pasakytą Jungtinėse Amerikos Valstybėse?

ATSAKYMAS. Aš vertinu ją kaip pavojingą aktą, siekiantį pasėti nesantaikos sėklą tarp sąjunginių valstybių ir apsunkinti jų bendradarbiavimą.

KLAUSIMAS. Ar galima laikyti, kad p. Čerčilio kalba daro žalą taikos ar saugumo reikalui?

ATSAKYMAS. Be abejo, taip. Iš esmės p. Čerčilis yra dabar karo kurstytojų pozicijoje. Ir p. Čerčilis čia ne vienasis, — jis turi draugų ne tik Anglijoje, bet ir Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

Reikia pažymėti, kad p. Čerčilis ir jo draugai nuostabiai primena šiuo atžvilgiu Hitlerį ir jo draugus. Hitleris karo kelimo darba pradėjo nuo to, kad paskelbė rasinę teoriją, pareikšdamas, jog tik žmonės, kalbantieji vokiečių kalba, sudaro pilnavertę naciją. P-nas Čerčilis karo kelimo darba taip pat pradeda rasine teorija, tvirtindamas, kad tik nacijos, kalbančios anglų kalba, yra pilnavertės nacijos, pašauktos lemti viso pasaulio likimą. Vokiškoji rasinė teorija privėdė Hitlerį ir jo draugus prie tos išvados, kad nacijos, kaip vienintelė pilnavertė nacija, turi viešpatauti ant kitų nacijų. Angliškoji rasinė teorija privėdė p. Čerčilį ir jo draugus prie tos išvados, kad nacijos, kalbančios anglų kalba, kaip vienintelės pilnavertės, turi viešpatauti ant likusių pasaulio nacijų.

Iš esmės p. Čerčilis ir jo draugai Anglijoje ir JAV pateikia nacijoms, nekalbančioms anglų kalba, kažką panašų į ultimatumą: pripažinkite mūsų viešpatavimą laisva valia, ir tuomet viskas bus tvarkoje, — priešingu atveju neišvengiamas karas.

Bet nacijos per penkerius mėnesius karo metus liejo kraują dėl savo šalių laisvės ir nepriklausomybės, o ne dėl to, kad hitlerių viešpatavimą pa-

keistų čerčilių viešpatavimu. Todėl visiškai galima tikėti, kad nacijos, nekalbančios anglų kalba ir kartu sudarančios milžinišką pasaulio gyventojų daugumą, nesutiks eiti į naują vergovę.

P-no Čerčilio tragedija yra ta, kad jis, kaip užkietėjęs toris, nesupranta šios paprastos ir aiškios tiesos.

Nėra abejojimo, kad p. Čerčilio nusistatymas yra nusistatymas į karą, šaukimas į karą su TSRS. Aišku taip pat ir tai, kad toks p. Čerčilio nusistatymas nesuderinamas su esama sąjungos sutartimi tarp Anglijos ir TSRS. Tiesa, p. Čerčilis tam, kad supainiotų skaitytuos, prabėgėmis pareiškia, kad Tarybų Sąjungos — Anglijos savitarpio pagalbos ir bendradarbiavimo sutarties terminą visiškai galima būtų pratęsti iki 50 metų. Bet kaip suderinti tokį p. Čerčilio pareiškimą su jo nusistatymu į karą su TSRS, su jo karo prieš TSRS propagavimu? Aišku, kad šių dalykų jokių būdu negalima suderinti. Ir jeigu p. Čerčilis, šaukiantis į karą su Tarybų Sąjunga, laiko kartu su tuo Tarybų Sąjungos — Anglijos sutarties termino pratęsimą iki 50 metų, tai tas reiškia, kad jis į tą sutartį žiūri kaip į tušią popiergali, reikalingą jam tik tam, kad juo pridengtų ir užmaskuotų savo antitarybinį nusistatymą. Todėl negalima rimtai žiūrėti į p. Čerčilio draugų Anglijoje veidmainiškus pareiškimus dėl Tarybų Sąjungos — Anglijos sutarties termino pratęsimo iki 50 ir daugiau metų. Sutarties termino pratęsimas neturi prasmės, jeigu viena iš šalių lauzo sutartį ir paverčia ją tuščiu popiergaliu.

KLAUSIMAS. Kaip Jūs vertinate tą p. Čerčilio kalbos dalį, kur jis puola kaimyninių mums Europos valstybių demokratine santvarka ir kur jis kritikuoja gerus kaimyninius santykius, susidariusius tarp šių valstybių ir Tarybų Sąjungos?

ATSAKYMAS. Toji p. Čerčilio kalbos dalis sudaro misinį šmeižto elementą su šiurkštumu ir betaktiškumo elementais.

P-nas Čerčilis tvirtina, kad „Varšuva, Berlynas, Praga, Viena, Budapeštas, Belgradas, Bukareštas, Sofija — visi šie

Sutinkamai su 1942 m. rugpjūčio mėn. 16 d. Maskvos mieste pasirašytos Sutarties tarp Tarybų Sąjungos ir Lenkijos Respublikos 2-uoju straipsniu sudaryta Mišri Tarybų Sąjungos — Lenkijos Komiteta valstybinei sienai demarkuoti tarp TSRS ir Lenkijos.

TSRS Liaudies Komisarų Taryba patvirtino Tarybinę De-

legaciją nurodytoje Pasienio Komisijoje šios sudėtis: Pirmininkas — Patarėjas Aleksandrovas A. M. ir nariai — generolas majoras Krasovskis T. G. bei generolas majoras Čumakovas G. M.

Lenkijos Respublikos Vyriausybė, savo ruožtu, paskyrė Delegaciją šios sudėtis: Pirmininkas — daktaras Žaruk-Michalskis, Civilinės adminis-

tracijos viceministeris; Pirmininko Pavaduotojas — generolas Mosoras Stefanus, Lenkijos Kariuomenės Generolas štabo viršininko pavaduotojas ir Pirmininko Pavaduotojas Generalas Plugar-Ketlingas, Lenkijos Maršalo kabineto Viršininkas.

Mišrieji Pasienio Komisija pradėjo savo darbą Varšuvos mieste. (TASIS — BELTA.)

garsūs miestai ir jų rajonų gyventojai yra tarybinėje sferoje, ir visi ta ar kita forma yra ne tik tarybinėje įtakoje, bet ir žymiam laipsnyje didėjančioje Maskvos kontrolėje”. P-nas Čerčilis kvalifikuoja visa tai, kaip neturintias ribų Tarybų Sąjungos „ekspansionistines tendencijas”.

Nėra sunku parodyti, kad p. Čerčilis šiurkščiai ir begėdiškai šmeižia čia tiek Maskva, tiek ir išvardintas kaimynines TSRS valstybes.

Pirmausia, visiškai absurdiška kalbėti dėl išimtinės TSRS kontrolės Vienoje ir Berlyne, kur yra Sąjunginės Kontrolinės Tarybos iš keturių valstybių atstovų ir kur TSRS turi tik 14 dalių balsų. Atsitinka, kad kai kurie žmonės negali nešmeižti, bet reikia vis dėlto žinoti saiką.

Antra, negalima užmiršti šios aplinkybės. Vokiečiai įsiveržė į TSRS per Suomiją, Lenkiją, Rumuniją, Bulgariją, Vengriją. Vokiečiai galėjo įsiveržti per tas šalis todėl, kad tose šalyse tuomet buvo vyriausybės, priešiškos Tarybų Sąjungai. Vokiškojo įsiveržimo rezultate Tarybų Sąjunga mūsųose su vokiečiais, taip pat vokiškosios okupacijos ir tarybinių žmonių varymo vokiškojo katorgėn deka nesugražinamai neteko apie septynis milijonus žmonių. Kitaip sakant, Tarybų Sąjunga žmonių neteko kelis kartus daugiau, negu Anglija ir Jungtinės Amerikos Valstybės kartu paimitos. Galima tikėti, kad kai kur linkstama pamiršti tas milžiniškas tarybinės liaudies aukas, užtikrinusias Europos išvadavimą iš hitlerinio jungo. Bet Tarybų Sąjunga negali jų pamiršti. Kyla klausimas, kas gi nuostabaus gali būti tame, kad Tarybų Sąjunga, norėdama užtikrinti savo saugumą ateidai, stengiasi pasiekti, kad tose šalyse būtų vyriausybės, lojaliai nusistačiusios Tarybų Sąjungai? Kaip galima, neišėjus iš proto, kvalifikuoti šiuos taikius Tarybų Sąjungos siekius, kaip mūsų valstybės ekspansionistines tendencijas?

P-nas Čerčilis tvirtina, toliau, kad „Lenkijos vyriausybė, kuri yra rusų viešpataujama, buvo skatinama prie didžiulių ir neteisingų kėsinimųsi į Vokietiją”.

Čia kas žodis, tai šiurkštus

ir įžeidžiantis šmeižtas. Šiuo laikine demokratinė Lenkijai vadovauja įžymūs žmonės. Jie darbais įrodė, kad meka ginti savosios tėvynės interesus ir orumą taip kaip nemokėjo to daryti jų pirmtakai. Kokį pagrindą turi p. Čerčilis tvirtinti, kad šiuolaikinės Lenkijos vadovai galėtų leisti savo šalyje bet kokios šalies valstybės atstovų „viešpatavimą”? Ar ne todėl čia p. Čerčilis šmeižia „rusus”, kad siekia pasėti nesantaikos sėklą Lenkijos ir Tarybų Sąjungos santykiuose?

P-nas Čerčilis nepatenkintas, kad Lenkija savo politikoje padėjo ne tik dešimties ir sąjungos su TSRS p. k. Buvo laikas, kai Lenkijos ir TSRS santykiuose vyravo konfliktų ir prieštaravimų elementai. Toji aplinkybė padėjo galimumą vyriausybės veikėjams, panašiai kaip p. Čerčilį, lūsti šiais prieštaravimais, glėžti sau ligi šėsių partijų — biokas, o Lenkija po gynimo nuo rusų priedanga, bauginti Rusiją karo tarp jos ir Lenkijos šmeižta ir pasilikti sau arbitro pozicija. Bet tas laikas nuėjo į praetį, nes priešiškumas tarp Lenkijos ir Rusijos užleido vietą draugystei tarp jų, o Lenkija, šiuolaikinė demokratinė Lenkija, nenori daugiau būti žaidimo svediniu svetimąlių rankose. Man rodos, kad kaip tik ši aplinkybė erzina p. Čerčilį ir sukuria jį prie šiurkščių, betaktiškų išsiskėkimų prieš Lenkiją. Bet tai joks jam neleidžiama lūsti į svetimą saskaitą!

Kai dėl p. Čerčilio puolimų prieš Tarybų Sąjungą ryšium su Lenkijos vakarinių sienų išplėtimu į saskaitą praelytų vokiečių užgrobtųjų lenkiškųjų teritorijų, tai čia, kaip man atrodo, jis aiškiai sukčiauja. Kaip žinoma, nutarimas dėl Lenkijos vakarinių sienų buvo padarytas trijų didžiųjų valstybių Berlyno konferencijoje Lenkijos reikalavimų pagrindu. Tarybų Sąjunga ne kartą pareiškė, kad ji laiko Lenkijos reikalavimus tiksliais ir teisingais. Visiškai galima tikėti, p. Čerčilis nepatenkintas tuo nutarimu. Bet kodėl p. Čerčilis nesigalėdamas streiku prieš rusų poziciją šiuo klausimu, slepia nuo savo skaitytojų tą faktą, kad nutarimas Berlyno konferencijoje buvo priimtas visais balsais, — kad už nutari-

mą balsavo ne tik rusai, bet taip pat angliai ir amerikiečiai? Kam prireikė p. Čerčilui klaidinti žmones?

P-nas Čerčilis tvirtina, toliau, kad komunistų partijos, kurios buvo labai nežymios visose šiose Europos rybių valstybėse, pasiekė nepaprastus jėgas, daug praekanties jų gausumą, ir siekia visur įvesti totalitarinę kontrolę, poltūnų vyriausybės vyrauja beveik visose šiose šalyse ir likę šiol, išskiriant Českoslovakiją, jose nėra jokieis tikrosios demokratijos”.

Kaip žinoma, Anglijoje dabar valstybę valdo viena partija, leibteristų partija, o opozicinės partijos neturi teisės dalyvauti Anglijos vyriausybėje. Tai p. Čerčilis vadina tikruoju demokratizmu. Lenkijoje, Rumunijoje, Jugoslavijoje, Bulgarijoje, Vengrijoje valdo kelių partijų — nuo keturių iki šešių partijų — biokas, o opozicijai, jeigu ji yra daugiau ar mažiau lojali, užtikrinta teisė dalyvauti vyriausybėje. Tai p. Čerčilis vadina totalitarizmu, tironija, poliejiskumu. Kodėl, kokiu pagrindu — nelaukite atsakymo iš p. Čerčilio. P-nas Čerčilis nesupranta, i kokią juokingą padėtį jis stato save savo reikšmingais kalbomis apie totalitarizmą, tironiją, poliejiskumą.

P-nui Čerčiliui norėtųsi, kad Lenkiją valdytų Sosnkovskis ir Andersas, Jugoslaviją — Michalovičius ir Paveličius, Rumuniją — kunigaikštis Stirbojus ir Radeskus, Vengriją ir Austriją — keks nors karaliumis iš Habsburgų šeimos ir pan. P-nas Čerčilis nori įtikinti mus, kad tie ponai iš fašistinės pavartės gali užtikrinti „tikrąjį demokratizmą”. Toks p. Čerčilio „demokratizmas”.

P-nas Čerčilis klaidžioja apie tiesą, kai jis kalba apie komunistų partijų įtakos didėjimą rytų Europoje. Reikia visada pažymėti, kad jis ne visada tikslus. Komunistų partijų įtaka išaugo ne tik Rytų Europoje, bet beveik visose Europos šalyse, kur anksčiau viešpatauvo fašizmas (Italija, Vokietija, Vengrija, Bulgarija, Rumunija, Suomija) arba kur buvo vokiečių, italų ar vengrų okupacija (Prancūzija, Belgija, Olandija, Norvegija, Danija, Lenki-

Perkelta į 2 psl.

DRAUGO J. V. STALINO INTERVJU

„Pravdos“ korespondentui dėl p. Čerčilio kalbos

Atkelta iš 1 psl.

ja, Čekoslovakija, Jugoslavija, Graikija, Tarybų Sąjunga ir t. t.).

Komunistų įtakos augimo negalima laikyti atsitiktinumu. Tai yra visiškai sąmoningas reiškinys. Komunistų įtaka išaugo todėl, kad sunkiaisiais fašizmo viešpatavimo metais Europoje komunistai pasirodė patikimais, drašiais, pasiaukojančiais kovotojais prieš fašistinių režimų, dėl tautų laisvės. P-nas Čerčilis kartais savo kalbose mini „paprastus žmones iš nedidelių namų“, poniškai plodamas jiems per petį ir apsimedamas jų draugu. Bet tie žmonės ne tokie paprasti, kaip gali atrodyti pirmu požiūriu. Jie, „paprasti žmonės“, turi savo pažiūras, savo politiką, ir jie

moka save ginti. Tai jie, milijonai tų „paprastų žmonių“ nešrinko Anglijoje p. Čerčilio ir jo partijos, atiduodami savo balsus leiboristams. Tai jie, milijonai tų „paprastų žmonių“, izoliavo Europoje reakcionierius, beniradarbiavimo su fašizmu šalininkus ir pasirinko kairiąsias demokratines partijas. Tai jie, milijonai tų „paprastų žmonių“, išmėginę komunistus kovos ir pasipriešinimo fašizmui ugnyje, nutarė, kad komunistai visiškai verti liaudies pasitikėjimo. Taip išaugo komunistų įtaka Europoje. Toks istorinio išsivystymo dėsnis.

Žinoma, p. Čerčiliui nepatinka toks įvykių išsivystymas, ir jis aliarmuoja, apeliuoja į jėgą. Tačiau jam taip pat ne-

patiko tarybinio režimo pasirodymas Rusijoje po pirmojo pasaulinio karo. Jis tuomet taip pat aliarmavo ir organizavo „14 valstybių“ karinį žygį prieš Rusiją, pasistatęs sau tikslą pasukti atgal istorijos ratą. Bet istorija pasirodė stipresnė už čerčilinę intervenciją, ir donkichotiški p. Čerčilio išsišokimai privedė prie to, kad jis tuomet visiškai pralaimėjo. Aš nežinau, ar pavyks p. Čerčiliui ir jo draugams suorganizuoti po antrojo pasaulinio karo naują karo žygį prieš „Rytų Europą“. Bet jeigu jiems tas pavyks, kas mažai įtikima, nes milijonai „paprastų žmonių“ stovi taikos reikalo sargyboje, — tai negalima tikrai pasakyti, kad jie bus sumušti taip pat, kaip jie buvo sumušti praityje, prieš 26 metus.

PRANEŠIMAS

APIE MIŠKO RUOŠOS PLANO Š. M. KETVIRČIUI VYKDYMO ROKIŠKIO APSKRITIES VALSČIUOSE IKI Š. M. KOVO

Eil. Nr.	Valsčių pavadinimai	Išvežta proc.	Iškirsta proc.
1	Panemunėlio	115	88
2	Pandėlio	101	100
3	Obelių	98	81
4	Rokiškio	83	64
5	Kamajų	82	100

Bendrai: 81

I-jo ketvirčio miško ruošos plano vykdyme šis penkiadienis (nuo kovo 10 iki 15 d.) kai kuriuose mūsų apskrities valsčiuose praėjo našaus darbo eigoje ir davė neblogų rezultatų. Iš tokių valsčių čia tenka paminėti Obelių valsčių, kuriame šie penkiadienio laikotarpiu tikrai pasiekta gražių rezultatų: nuo 44 proc. miško medž. išvežime čia pašokta net iki 98 proc! Vadinas, daugiau negu 2 kartų. Reikia tikėtis, kad Obelių valsčius netrukus visai baigs ne tik miško medž. išvežimą, bet ir iškirtimą. Tokiu būdu Obelių valsčius iš VIII-tos vietos pašoko į III-ją. Kiek labiau pasispaudė ir Rokiškio valsčius, per šį penkiadienį pašokęs 16 proc. ir viena vieta pasistūmėjęs aukščiau (iš V-tos į IV-tą).

Panemunėlio valsč. valstiečiai, pirmieji užbaigę miško išvežimo planą kovo 5 d., dabar veža virš plano (15 proc.) Tik, deja, šiame valsčiuje nėra užbaigtas kirtimas, ir laike šio penkiadienio šis reikalas nepagerėjo nė vienu proc. Tą Panemunėlio valsč. vykd. k-tas turi gerai išidėmėti ir pasipauzti, kad miško medž. kirtimas irgi būtų kuo trumpiausiu laiku baigtas.

Žymiai miško ruošos eiga pablogėjo Juodupės, kuriame šio metu teisėveža vos bendras rezultatas proc. Šis valsčius, vietos apskrities valsčius irgi nusmukęs į VIII-ją vietą.

Bendras visos apskrities medžiagos išvežimas 81 proc., tačiau kai kurie valsčiai, kaip pavyzdžiui, Svėdasų, Panemunio ir Juodupės, nesiekia net ir bendro šalies miško išvežimo planų šimčio. Šių pastarųjų ir apylinkių vykd. komitetai turi imtis dar daugiau priemonių, parodyti dar daugiau pastatytos šiam svarbiausio karto, nes laikas jau visai giesi, o rezultatai nėra geresni. Ypač tas pastebėtina Svėdasų ir Juodupės valsčiuose.

Greitesniam I-jo ketvirčio miško ruošos plano užbaigimui mūsų apskrities valsčiuose k-tai turi mobilizuoti karių brigadas, išvystyti masinį aiškinamąjį darbą tiesių tarpe ir kovoti už gerą šio svarbaus reikalavimą kuo artimiausiu laiku.

1917 metų spalio mėn. 23 d. Sverdlovas pirmininkauja istoriniam partijos Centro Komiteto posėdžiui, kuriame visi, išskyrus išdavikus Zinovjevą ir Kamenevą, priima lenininę revoliuciją dėl ginkluoto sukilimo bei valdžios paėmimo. Išplėstame partijos OK posėdyje, spalio mėn. 29 d. Sverdlovas drauge su Stalinu ir Dzeržinskiu išrenkamas į partijos centrą sukilimui vadovauti.

Po didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos laimėjimo J. M. Sverdlovas išrenkamas aukščiausiojo tarybinės valdžios šalyje organo — Rusijos Tarybų Centro vykdomojo komiteto pirmininku. Šiame valstybiniame poste Jokubas Sverdlovas visa aistra, visa energija parodė savo puikų organizatoriaus talentą, nepaprastus stambaus revoliucionieriaus ypatumus, susidariusius ilgos kovos pogrindyje. Būdingas Sverdlovo ypatumas buvo tas, kad jis niekuomet nei minutėi nenutrūkdavo nuo masių. Jeigu carizmo sąlygos vertė jį, kaip ir visus tuometinius revoliucionierius, veikti pogrindyje, tai ir toje veikloje jis visuomet šjo tika rankon su pažangia darbininkais.

A. Murachtanovas.

KOMJAUNIMO GYVENIMAS

Valsčių komjaunimo organizatorių instruktažas

Š. m. kovo mėn. 14 d. LLKJS Rokiškio apskrities komitete įvyko valsčių komjaunimo agitatoriams bei komjaunimo aktyvui būtinis pranešimas dėl pirmųjų komjaunimo organizatorių sekretorių bei valsčių komitetų ir sekretorių rinkimų.

Platų pranešimą šiuo reikalu padarė LLKJS Rokiškio apskr. k-to I-sis sekretorius drg. Timofejevas. Pranešime buvo nušviesta, kad svarbiausias reikalas šiame darbe yra pirmųjų komjaunimo organizatorių sekretorių ir valsčių

komjaunimo organizatorių atskaitinių pranešimų paruošimas. Ypač didelę reikšmę čia turi savikritika, nes tik per ją bus galima plačiau išnagrinėti pirminių organizacijų nuveiktus darbus ir numatyti ateities veikimo planus. Atskaitiniai pranešimai parodys, kurios pirminės komjaunimo organizacijos ir kurie komjaunimo organizatoriai savo darbą atliko tinkamai ir kur pasirodė trūkumai. Iš to bus galima daryti išvadą, nustatant ateities veikimo gaires.

(Mūsų koresp.)

Darbšti mokytoja

Viena iš pavyzdgingiausių ir savo darbu atsidavusių Obelių progimnazijos mokytojų — drg. Ryselienė V. Ji ne tik gerai atlieka savo tiesioginį darbą, bet nemaža laiko skiria ir vaidybos būreliui, jos narius es mokydama deklamuoti eilėraščius, baletą, vadovaudama progimnazijoje vykstantiems minėjimams, pasilinksminimams ir kt. Jos, kaip mokytojos ir auklėtojos autoritetas, gerai žinomas tiek mokytojų, tiek ir mokinių tarpe.

Tokios darbšties mokytojos pavyzdžiu turi vadovautis ne tik Obelių progimnazijos bei pradinės mokyklos mokytojai, bet tai yra pavyzdys ir kitų mūsų apskrities valsčių mokytojams. Saveljevas.

JOKUBAS SVERDLOVAS

Kovo mėn. 16 d. sukako 27 metai nuo įžymaus profesinio revoliucionieriaus Jokūbo Michailovičiaus Sverdlovo mirties. Jisai buvo vienas tarybinės valdžios kūrėjų, tarybinės valstybės organizatorių, pirmasis Rusijos Tarybų centro vykdomojo komiteto pirmininkas.

1919 metų kovo mėnesį, grįždamas iš III Ukrainos Tarybų suvažiavimo ir pakeliui sakdamas kalbas darbininkams geležinkelių stotyse, Sverdlovas persišaldė ir po kelių dienų mirė.

J. M. Sverdlovas tegyveno 34 metus, kurių 19 metų jis paskyrė proletarinės revoliucijos reikalui, darbo žmonių reikalui. „Labiausiai nukaltas profesio revoliucionieriai... Kaip apibūdina Sverdlovą V. I. Leninas. Tarybinės liaudies vadas draugas Stalinas 1924 metais rašė apie Sverdlovą:

„Organizatorius iki gyvo kaulo, organizatorius iš prigimimo, iš papratimo, iš revoliucinio išauklėjimo, iš pojučių, organizatorius visa sa-

vo vedančia veikla, — tokia J. M. Sverdlovo figūra“.

Jokubas Sverdlovas gimė 1885 metais Žemutiniame Naugarde (dabar Gorkio miestas), amatininko graverio šeimoje. 15 metų amžiaus Sverdlovas pradėjo nelegalų revoliucinį darbą. 1901 metais susiorganizavo Rusijos Socialdemokratų Darbininkų — Partijos Žemutiniojo Naugardo Komitetas, kurio pavedimu jaunuolis Sverdlovas vedė propagandą bei agitaciją darbininkų tarpe, taip pat organizuodamas spaustuvę partinei literatūrai spausdinti. Politinio sąmoningumo kupinas, Sverdlovas 1903 metais prisideda prie bolševikų ir išstai atsiduoda revoliucijos reikalui. Jis energingai kovoja su menševikais Žemutiniame Naugarde ir Sormove. Bet audringa Sverdlovo veikla į 1903 metų pabaigą nutraukiamas, jis suimamas. Jis laikomas policijos priešiuroje. Nuo to laiko jis pereina į nelegalią padėtį ir tampa profesiniu revoliucionieriu. J. M. Sverdlovas dirba Kostromoje, Kazanėje, Urale, Maskvoje ir Peter-

burge. Jo įtemptas partijos darbas tuose miestuose kaitaliojasi su suėmimais ir ištrėtimais į tolimąsias Sibiro vietas.

Pragos partinėje konferencijoje 1912 metais Sverdlovas buvo už akių išrinktas partijos centro komiteto nariu. Tais metais, vykusiai pabėgęs iš ištrėtimo, jis atvyko į Peterburgą. Čia Sverdlovas išvysto didelį darbą, palaikydamas nuolatinį ryšį su Leninu ir Stalinu, kuris tuo metu vadovavo „Pravdos“ laikraščiui.

Darbe Sverdlovas buvo ypač konspiretyvus, bet ir šį kartą jam nepavyko išvengti suėmimo. Caro vyriausybė nugarė jį į Turuchano kraštą, kur jis buvo priverstas būti ištrėtime iki 1918 metų Vasario revoliucijos.

Po Vasario revoliucijos Sverdlovas nuvyko į Urą. Čia jisai atlieka didelį darbą. Greitai Uralo bolševikai siunčia jį į Rusijos partijos konferenciją, kurioje Sverdlovas išrenkamas partijos centro komiteto nariu ir sekretoriumi. Visa savo energija jis ruošia proletarių revoliuciją.

1917 metų spalio mėn. 23 d. Sverdlovas pirmininkauja istoriniam partijos Centro Komiteto posėdžiui, kuriame visi, išskyrus išdavikus Zinovjevą ir Kamenevą, priima lenininę revoliuciją dėl ginkluoto sukilimo bei valdžios paėmimo. Išplėstame partijos OK posėdyje, spalio mėn. 29 d. Sverdlovas drauge su Stalinu ir Dzeržinskiu išrenkamas į partijos centrą sukilimui vadovauti.

Po didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos laimėjimo J. M. Sverdlovas išrenkamas aukščiausiojo tarybinės valdžios šalyje organo — Rusijos Tarybų Centro vykdomojo komiteto pirmininku.

Šiame valstybiniame poste Jokubas Sverdlovas visa aistra, visa energija parodė savo puikų organizatoriaus talentą, nepaprastus stambaus revoliucionieriaus ypatumus, susidariusius ilgos kovos pogrindyje. Būdingas Sverdlovo ypatumas buvo tas, kad jis niekuomet nei minutėi nenutrūkdavo nuo masių. Jeigu carizmo sąlygos vertė jį, kaip ir visus tuometinius revoliucionierius, veikti pogrindyje, tai ir toje

Plytinių pasiruošimas sezono darbams

Rokiškio apskrities Pramkombinatui priklausančios plytinės yra parengiamose stadijose artėjantiems sezonui darbu. Bene geriausiai iš visų Rokiškio apskrityje esamų plytinių stovi Vikonių plytinė, pilnintai pasiruošusi sutikti gamybos sezoną. Pati plytinė dar yra numatoma praplėsti. Sveikintinas dalykas yra tas, kad ši plytinė šiais metais pradės čerpių gamybą, ko pas mus iki šiol nebuvo. Per ateinančią vasaros sezoną Vikonių plytinė numato pagaminti 60.000 plytų ir 20.000 čerpių.

Neblogame stovyje yra ir Vėlniakalnio plytinė, numačiusi pagaminti 200.000 plytų per ateinančią sezoną ir Rumiškio plytinė, kuri, nors ir būdama nemechanizuota, pagamins 60.000 plytų.

Kiek blogiau yra su Pužonių plytinė, kur laike karo buvo sugriautos džiovyklos ir krosnis. Iki bus baigti remonto darbai, plytinė negalės išvystyti viso savo gamybinio pajėgumo.

Rokiškio apskrities Pramkombinatą deda visas pastangas, kad visos minėtosios ply-

tinės būtų aprūpintos kuru. Plytinių aprūpinimas malkomis kai kur baigiamas, arba iki sezono pradžios bus baigtas.

Blogesnis reikalas yra su darbo jėga, nes jos trūkstant yra sunkiau dėl remonto pravedimo. Pramkombinatas, norėdamas pašalinti ir šį trūkumą, yra numatęs visus, kurie norės dirbti plytinėse, aprūpinti savais Pramkombinato gaminiiais. Tikimasi, kad šis paskatinimas duos neblogų vaisių aprūpinant plytines darbo jėga.

(Mūsų koresp.).

PLEPIŲ ĮSTAIGA

Rokiškyje, Vytauto g-vėje, maždaug prieš kino — teatro, yra įstaiga, ant kurios durų aiškiai ir nedviprasmiškai yra užrašyta, kad tai yra Civilinės Aktų Būklės Biuras. Į šią įstaigą kiekvieną dieną užima nemažas skaičius žmonių su reikalais, bet jos tarnautojai, vietoj to, kad prideramai dirbus ir greičiau patarnavus interesantams, vaikštinėja iš vienos vietos į kitą, plepa įvairius niekus, arba kuriam laikui ir visai pasišalina iš įstaigos. Jų mėgiamiausias darbas — pasikalbėti apie kino teatro rodomas filmus, pasižvaigyti pro langą ir apkalbėti gatvę einančius žmones, papasakoti kokį nors anekdotą; trumpai imant — patinginiauti ir tuščiai, be darbo, praleisti laiką. Jiems visai nesvarbu, kad kitame kambary, už langelio, laukia žmonių būrys, kada gerbiamieji šios įstaigos tarnautojai baigs plepalus, žiovavimą ir imsis savo tiesioginio darbo.

Kai darbo laiku šios įstaigos du tarnautojai (Galvanauskaitė ir Skruodys) išėjo kažkur, paskius vedėjui drg. Šapranauskui, kodėl jie nedirba, Šapranauskas išsiėmė laikrodį, pasižiūrėjo ir atsakė:

— Atrodo, kad dirba...

Štai kokius niekus, tiesiog absurdiškus dalykus, drįsta jai atsakyti vedėjas.

Galų gale, kai grįžusiems minėtiems tarnautojams reikia išrašyti metrikų pažymėjimą, atrodo, kad reikia bent kelis kilometrus nešti ištisą centnerį miltų: viens kitą prašo šį darbą atlikti.

Tuo tarpu žmonės už langelio, nors ir pyksta už tokių tarnautojų „stropumą“, bet vis dėlto tyli ir laukia, kada jie malonės prisistie prie metrikų blanko ir paims į rankas plunksnakotį.

Daugelis žmonių nusiskundžia, kad Galvanauskaitė su interesantais elgiasi gana nemandagiai, apie ką patvirtina ir pats įstaigos vedėjas drg. Šapranauskas.

Pasitaiko ir tokių reiškinų, kad iš pasų skyriaus pilietis tu gimimo pažymėjimu yra gražinamas atgal į Civilinės Aktų Būklės Biurą, nes jam buvo šis pažymėjimas išrašytas neteisingai. Tas rodo, siame darbe iš tarnautojų pusės yra maža stropume ir atsida-

vimo savo pareigoms. Bendrai imant, iš šios įstaigos, kurią tinkamiausia būtų pavadinti plepių įstaiga, reikėtų kuo skubiau išgyvendinti tinginivimą ir visas kitas Galvanauskaitės bei Skruodžio „dorybes“. Tą įstaigos vedėjas turi gerai išdėmėti ir imtis atitinkamų priemonių.

(Mūsų koresp.).

Svėdasų valsčiaus valstiečiai apsvarstė pavasario sėjos reikalus

Š. m. kovo mėn. 10 d. Svėdasų gimnazijos salėje įvyko gausus Svėdasų valsčiaus valstiečių susirinkimas artėjančios pavasario sėjos klausimu. Susirinkimą atidarė ir jam pirmininkavo Svėdasų vykd. komiteto pirmininkas drg. Randozas. Pagrindinę ir išsamią kalbą pavasario sėjos klausimu padarė Rokiškio apskr. Kultūros Švietimo Darbo Skyriaus inspektorius drg. Kazlauskas. Kalbėtojas plačiai ir vaizdžiai nušvietė sunkų okupacijos ir karo su vokiečiais periodą, padarytas mūsų kraštui žaizdas tiek žemės ūkyje, tiek ir kitose srityse. Kartu statistiniais skaičiais atvaizdavo visų TSRS gyventojų įneštą dalį Didžiajame Tėvyns kare, ypač paliesdamas nekrintantį žemės ūkio praešumą ir pajėgumą. Baigdamas kalbą, drg. Kazlauskas paragino valstiečius pasistengti taip įvykdyti pavasario sėją, kad šis darbas ne tik būrių pilnintais įvykdytas, bet ir žymiai viršytas, tuo pare-

damt ir valstiečių prisidėjimą prie pokarinio krašto atstatymo darbo. Susirinkime dar kalbėjo vietos valsčiaus agronomas drg. Saulis ir atstovas iš Rokiškio drg. Novidomskis, palietęs miško paruošos planus ir vykdymą. Susirinkimo metu buvo iškelta klausimų, kurie valstiečiams buvo išaiškinti.

(Mūsų koresp.).

Juodupiečiai ruošiasi pavasario sėjai

Sąryšyje su artėjančia pavasario sėja, visose Juodupės valsčiaus apylinkėse įvyko valstiečių susirinkimai. Neršionių ir Onušio apylinkių valstiečių susirinkimuose dalyvavo net daugiau kaip po 150 darbo valstiečių. Skaitlingai susirinko valstiečiai ir kitose apylinkėse. Agitatoriai aiškino

pavasario sėjai tinkamai pasiruošti ir ją kuo geriau įvykdyti. Čia pat, pasiūlymo keliu, buvo išrinkti delegatai į Rokiškį, ten įvykstančiam apskrities valstiečių atstovų suvažiavimui irgi pavasario sėjos klausimams apsvarstyti.

(Mūsų koresp.).

Laukiu pavasario sėjos

Aš gerai suprantu, kad tinkamai pasiruošęs pavasario sėjai ir ją atlikęs, įvykdysiu vieną iš tų svarbių uždavinių, kurie yra būtini mūsų krašto greitesniam atsistatymui ir žmonių gerbūvio pakėlimui. Juk laiku įvykdyta sėja visuomet atneš geresnį derlių. Tai suprasdamas, prieš mėnesį atremontavau visus savo žemės

ūkio padargus bei įrankius, kurie pavasario sėjos metu bus reikalingi, o taip pat sėjai smirtą seklą irgi išvaliau. Dabar stengiuosi kuo geriau užlaikyti arklį, kad jis būtų pajėgus šiems pavasario darbams, ir nekantriai laukiu sėjos laiko.

ŽEMAITIS STASYS

Rokiškio valsč. II-jų Šilainių naujakuris

Tėvyės karo dalyviai pasakoja

ŽVALGAS

Matasis būrio vado pasiuntinys atbėgo sušilęs ir uždusęs, tyliai kažką pasakė pirmiems pasitalkiusiems kovotojams, ir greit nudūmė atgal už šlaito. Po to, įėjus priešas būrį geriau stebėjęs, būtų išvelgęs akubų judėjimą, pasiruošimą kankam...

— Ar visi jau pasirengę? — kankuris iš seržantų paklauso?

— Tuojau, bet Žvalgas ten tebegriežia su savo armonikėle ir nė kaip negalima jo prikalbinti.

— Skubiai praneškite! Už penkiolikos minučių turime iš-eiti! — įsako tas pats balsas.

— Tai ten... — kažkas parodė į blizgantį esfaltuoto pento gabalą, kur tebevirė atkaklios kautynės. Purvini, mieguistomis akimis veidai dairėsi iš savo duobių, parodyta kryptimi.

— Taip, ten baltai karšta. Tikriausiai ten... — dritarė kiti.

P. ŠIRVYS

— Žvalgai! a-a-a Žvalgai! — šaukė bent keli balsai. Jokio atsakymo. Tik buvo girdėti liūdna armonikėlės melodija: „Lakštingalėle, grauš paukštelė!...“

Ir protarpiais, kada minutėlei pritildavo artilerija, tuos pilnus mirties laukus pripildydavo liūdnai maloni armonikėlės melodija. Atrodydavo, jog nieko čia žiaurais nėra, ir kai kas pagalvojęs atsidusdavo, prisiminęs gimtuosius kaimus su linksmom vakarūkom.

Muzikantas, pusiau išlindęs iš savo duobės, slėpėsi už gerai užmaskuoto apkaso pylimėlio. Apkasas — šaulio duobė, šaudymui stačiam, buvo iškastą ant greitųjų, nes ši ryta, kada būrys grįžo iš kovos uždavinio, visi buvo labai pavargę, o blakstienos buvo sunkios ir temdė akis miegu. Jie žiandien, po penkių dienų ir tiek pat naktų mūšiu, pirma

kartą pailsėjo, nors kautynės virė visu smarkumu. Vokiečiai, norėdami atsiimti svarbų strateginiu atžvilgiu plentą, metė į mūšio lauką naujas pėstininkų ir tankų pajėgas. Būrio išsidėstymo vietą kažkas pavadino fronto „užnugarium“. Išlikusių čia buvo „ramūs“, palyginus su kitais kaimynais.

Žvalgas, traukdamas melodiją po melodijos, kartkartėmis, pro apkaso pylimėlį, pažvelgė į žvilgantį plentą. Artilerijos sviediniai krito vienas po kito, sukeldami dulkių ir žemių debes.

Prie jo šalies gulėjo automatas ir žalias maišelis. Besileidžiančios saulės spinduliai krito ant jo galvos. Balti, linų spalvos plaukai, išlindę iš po pilotės, nuostabiai tiko jo saulės įdegtam veidui. Kai jis pradėdavo griežti armonikėle, tada nieko negirdėdavo, kas aplinkui darosi, tik akys, tos mėlynos nekalto vaiko akys, visuomet buvo įsmeigtos į priešų pusę. Jis niekada nesiskyrė su armonikėle ir kur tik leisdamo fronto salygos —

griežė. O griežti mokėjo nuostabiai gražiai!

Jis mažai ką apie save pasakodavo ir nieks apie jį tiksliau nieko nežinojo.

Tačiau apie jį buvo pasakojama įvairiausių dalykų.

Jis, sako, grieždavo vokiečių atakų metu tol, kol vokiečiai prieidavo prie pat apkaso, ir tada, tes nebūtos gražios akys sužalbuodavo ugnim, bet rankos veidavo šaltai, ir nė vienas frietas nebeapsprukdavo...

Jei reikdavo vyrų — savanorių, porvojingiausiam žvalgybos uždaviniui atlikti — jis buvo pirmas. Kovos draugai jį praminė „žvalgu“, ir tuo vardu jį pažinojo visas pulkas. Tuo savo naujoju vardu jis buvo patenkintas, nes jo tikslas buvo tapti tikru žvalgu.

Jį visi vienodai mylėjo: tiek vadai, tiek kovotojai, dėl jo nerūpestingumo, drąsos, linksmo ir draugiško būdo.

— Žvalgai! e-e-e-i! — šaukė jį vėl.

Jis buvo pradėjęs naują melodiją, bet tuo pačiu metu sukauskė, sustaugė ir pradėjo

kristi artilerijos sviedinių kruša tiesiog į būrio išsidėstymo vietą, į padangę išlėkė medžiai, akmenys, ir žemėmis užbėrė apkasus.

Vokiečiai istikrųjų pastebėjo judėjimą ir paleido artilerijos bėgamąją ugnį. Pragariskas trenksmas truko porą minučių. Pro parako dūmus, vos, vos galima buvo įžiūrėti besileidžiantį saulę. Armonikėle tylėjo. Kovotojai, kratydamiesi žemes, neramiai žvalgėsi.

— Ar jis užmuštas?

— Kas? Žvalgas!

— Gal sužeistas, nes kitaip jis tebegriežtų?

— E, jūs, bobos, tik plepat, — pasigirdo storas kažkieno balsas, ir tuo pačiu metu du vyrai bėgte nubėgo Žvalgo apkaso link. Jo apkasas buvo pačiame kairiajame būrio sparne ir išsikibęs toli į prieką. Netoli apkaso buvo didelis, stambaus kalibro sviedinio išnešta, duobė.

Visų nustebimui, Žvalgas buvo gyvas, nepažeistas ir raudėsi po žemes, ieškodamas armonikėlės.

— Gyvatės! — piktai keikėsi, spiaudydamas iš burnos smėį, — tokia buvo gerai muzika. (R. d.)

Pasirengė pavasario sėjai

UKMERGĖ („Tiesos“ koresp.). Šis klausimas vieną kitą kartą buvo keliamas susirinkime, niam ūkyje pavasario sėjai tačiau dėl laiko stokos jo nepasirengė Verėkarių skyrius. Čia atremontuoti 3 poriniai plūgai, 25 akėčios, 2 spyruoklinės akėčios ir kultivatoriai. Šių laimėjimų pasiekta ūkvedžio drg. K. ... skio pastangomis.

Verėkarių ūkyje buvo sugedęs, neturintis traktorių. Jis jau stovėjo lauke apleistas. Bet dar ... ai eidami pro šalį atkreipdami visiški dėmesį ir sakydavo:

— Ne, negerai, kad mes neturime traktoriaus. O jo mums reikėtų.

Ūkvedys Galiauskas pasikalbėjo su darbininkais dėl traktoriaus remonto.

Vilniuje paleidžiami autobusai

Daugelis vilniečių vakar turėjo progos stebėti miestu kursuojančius autobusus. Tai buvo bandomieji Vilniaus autobusų reisai. Dabar mieste atidaroma pirmoji reguliaraus keleivinio susisiekimo linija.

Autobusai, pradėję kelią Gedimino gatvėje, suks iš čia į Jogailos ir Pylimo gatves, vyks ligi geležinkelio stoties ir grįš tuo pačiu keliu atgal ligi Kesutėio gatvės Žvėryne. Autobusų judėjimas bus pradedamas

7 val. 20 minučių ryto. Šiuo metu autobusų skaičius dar nėra didelis, ir jie kursuos 20-ties minučių protarpiais. Netolimoje ateityje numatoma paleisti papildomą mašinų skaičių.

Tokiu būdu dviejuose mūsų respublikos miestuose — Vilniuje ir Kaune (čia autobusai jau anksčiau pradėjo kursuoti) — atnaujimas autobusų susisiekimas, kurį hitleriniai okupantai buvo nutraukę.

Telefono ir telegrafo stotys, radio mazgal

Eilė naujų telefono ir telegrafo stočių ir didelis radijo mazgų skaičius bus įrengta šiais metais mūsų respublikoje. TSRS Liaudies Komisarij Tarybos nutarimu Vilniuje bus pradėta statyti didelė automatinė telefono stotis, aptarnausianti daug didesnę abonentų skaičių, negu tai atliko buvusi prieš karą. Pagal patvirtintą planą statybos ir montavimo darbai turės būti užbaigti ateinančiais metais. Šiomet Vilniuje bus paleistos eksploata-

cijos centrinio telegrafo ir centrinės tarpmiestinės telefonų stotys. Naujos galingos automatinės telefono stotys šiemet bus montuojamos taip pat Kaune ir Klaipėdoje.

Didelį darbą ryšių įstaigos atliks radifikacijos srityje. 70 naujų radijo mazgų bus įrengta apskrėčių ir valsėčių centruose — beveik dvigubai tiek, kiek jų yra šiuo metu. Tatai igalins įvesti radijo taksus kaimuose ir atskirose sodybiniuose bus paleistos eksploata-

Jauni priešlėktuvinės ir priešcheminės gynybos instruktoriai

Vilniaus osaviachimo mokykla išleido naują priešlėktuvinės ir priešcheminės gynybos instruktorių būrį. Miesto įmonių darbininkai ir tarnautojai, neatsitraukdami nuo darbo, išėjo 50 valandų priešlėktuvinės gynybos programą. Per metus mokykla parengė

dešimtis priešlėktuvinės ir priešcheminės gynybos instruktorių visuomenininkų ir 1458 savisaugos grupių vadovus. Jų tarpe gerai baigusieji mokyklą instruktoriai drg. drg. Galinas, Mikalauskas, Subačius, Kavaliauskas ir kiti.

Klaipėdos uostininkų laimėjimai

KLAIPĖDA, kovo mėn. 13 d. (ELTA). Puikiai laimėjimu sutiko pirmąją TSRS Aukščiausiosios Tarybos sesiją Klaipėdos prekybinio uosto kolektyvas.

Kovo mėn. 11 d. 75 valandomis priešeminė buvo baigtas gaminti „Kuzneckostroj“ iškro-

dekada buvo žymiai sutrumpintas garlaivių „Volga“ „Soko“ ir kitų iškrovimo laikas.

Didelio darbo našumo pavyzdžius parodė Žukovo, Dovidovo ir Nikitorovo krovėjų brigados. Kiekvieną jų įvykdo po pusantros normos per parą.

Per pirmąją kovo mėnesio

ATĖNAI, kovo mėn. 12 d. (Tass). Kovo mėn. 10 d. laikraščiai paskelbė progresyvinės respublikinės partijos lyderio Kafandario pareiškimą apie tai, kad toji partija nedalyvaus rinkimuose.

Kafandaris nurodė, kad rinkimai kovo mėn. 31 dieną buvo paskirti su sąlyga, kad pasilikęs laikas bus panaudotas valstybės aparatui valyti ir visų piliečių lygybei prieš įstatymus sugražinti, „be ko rinkimų pravedimas bet kuriuo metu būtų perankstyvas, o jų rezultatai — melagingi“. Pagal antrąją sąlygą, rinkimai neturėjo būti plebiscito pobūdžio, nulemti būsimajai politiniam režimui. Todėl sutinkamai su sąjungininkų noru plebisцитas buvo atidėtas dvejoms metams. Nė viena iš šių dviejų sąlygų, sakoma toliau Kafandario pareškime, nebuvo įvykdyta. Priešingai, vietoje lygybės dar daugiau sustiprėjo vienašališkas valstybės pobūdis, o demokratiškai nusistatę žmonių gyvenimas pasidarė nepakeičiamas. Tas įvykis dėl to, kad vyriausybės sudarymo momentu valstybės valdžia buvo sukoncentruota išimtinai monarchistų rankose, kurių kontrolėje atsidūrė visi valstybės organai ir ypač armija, policija bei žandarmerija. Tuo ir paaiškinamas monarchijos organų aktyvumas“.

Toliau Kafandaris pareiškė, kad vyriausybės kaltinimai tuo, jog ji nesugebėjo įvesti demokratinės tvarkos šalyje, yra naišūs, nes čia neatsižvelgiama į politinę padėtį Graikijoje. „Atsakomybė, — sako jis, — be abejonės tenka Anglijos vyriausybei“, kuri po ginkluoto įsikisimo gruodžio mėnesį ir kairiųjų pralaimėjimą suteikė dešiniems pilnutinę laisvę įvesti pavojingą teroristinį režimą. Prisidengdami nesikišimo skraiste, anglai davė reakcijai galimumą vadinamųjų tarybinių vyriausybių pagalba pajungti sau valstybę ir, panaudojant ginkluotą gaujas, suverbuotas išimtinai iš fašizmui simpatizuojančiųjų elementų, nekontroliuojamai

prievartauoti gyventojus. Vyriausybė turėjo imtis drakoninių priemonių prieš valstybinius organus, neatliekančius savo pareigas. Bet tas vyriausybei nebuvo leista.

Užsieniškas instruktivinės misijos, nesuprantačios Graikijos vidaus tragedijos ir priežasčių, sukėlusių dabartinę padėtį, — tęsia Kafandaris, — palaikė šią padėtį bendrai normalia ir įtariamai žūrėjo bet kurią atmainą. Kiekvienu atkvepu jį reikalavo nuodugnaus paruošiamojo patikrinimo ir įrodymų, kurių nebuvo galima pateikti dėl šalies visos tarybines hierarchijos nusistatymo. Tuo būdu įstvirtino vienašališka barbarybės ir priešvartos valstybė, vyraujanti dabar visoje šalies teritorijoje.

Toliau Kafandaris pareiškė, kad vyriausybė painformavo „atitinkamas instancijas“ apie padėtį ir tikėjosi, kad tos instancijos pripažins rinkimų pravedimo kovo mėn. 31 d. negalimumą, „sutiks atidėti ir tuo pačiu duos Graikijos vyriausybei daugiau veikimo laisvės“. Bet tos viltys nepasiteisino. „Mes artėjome prie rinkimines komedijos, — baigia Kafandaris, — ir prieš mus stovi rūstus klausimas, ar mes dalyvausime šioje parodijoje, suteikdami jai savo dalyvavimu teisėtumą išorė, arba pasiliksimė nuožaliai nuo tautos valios prievartauo? Kai dėl manęs, tai aš negaliu savo autoritetu pridengti panašų suokalbį prieš graikų tautą ir todėl kartu su savo partija nedalyvausiu rinkimuose“.

Kai jau buvo pranešta, kovo mėn. 11 d. Kafandaris atstatydino iš ministerio pirmiaininko pavadojotojo posto.

Kartu su Kafandariu pareiškimą padarė finansų ministeris Milonos. Jis nurodė, kad viltys būsiant užtikrintas prielaidas laisviems rinkimams praveisti nepasiteisino, kad rinkimai kairiesiems juos boikotuojant, prives prie reakcijos triumfo ir kad todėl jo atstovaujamoji agrarinė respublikinė partija reikalauja atidėti rinkimus. „Jeigu rinkimai ne-

bus atidėti, — pareiškė nos, — aš išeisiu iš valstybės“.

LONDONAS, kovo mėn. 12 d. (Tass). Laikraščiai „Njuorko“ Atėnų korespondentui Hers rašo, kad Seferis kitas palaipsniui griūva. Vyriausybės narių, pavyzdžiui, Sonfuliu, pareiškimus, vis dar viešpatauja tvarka, kad rinkimai, net stambios sąjunginės buvimo, negali būti tikrais. Nežūriant viso to, kijos gyventojai turės rinkiminių urnų kovo 31 d.“

Korespondentas cituoja ministerio pirmininko pavadojotojo Kafandario jam padarę pareiškimą apie tai, kad vyriausybė spriasi, kad rinkimai būtų praveisti kaip tik netais. Kafandaris pasakė, kad atidėti rinkimus, reikalaujant regentas pasirašytų įsakymą, nepadarys, nes neprieštaraus Anglijos vyriausybei. Toliau Kafandaris sakė: „Tvarka šalyje nežinta ir, nežūriant ankstyvųjų pasitarimų, dešiniems mentai konstitucinių klausimų sieja su rinkimais. Tvarka būtų sugražinta, jeigu vyriausybė būtų laisva“. Kadamas klausimą apie tai, būtent, vyriausybė nėra Kafandaris pasakė: „Noma gražinti tvarką po prievartavimo? 1944 m. gruodžio mėnesį, reikalingi pakeitimai šalies me. Užsieniškas misijos padė klūtimi panašioms pamams“.

LONDONAS, kovo mėn. 12 d. (Tass). Reuterio agentūrai pranešimu dar trys vyriausybės nariai vakar nešė ministeriui pirmiaininko Sofuliui apie savo atsistatynimą. Tuo būdu, Graikijos vyriausybės ministerių, statydinusių ryšium su naujai praveisti rinkimus kovo mėn. 31 d., skaičius pasiekė penkis.

Vakar atsistatydino finansų ministeris Kartalis, tiekimo ceministeris Papas ir, Jonų generalinis gubernatorius (ministerio tange) Georgas.

Trumeno kalba spaudos konferencijoje

VAŠINGTONAS, kovo mėn. 8 d. (Tass). Kalbėdamas spaudos konferencijoje, prezidentas Trumenas atsakė komentuoti Čerčilio kalbą.

Į klausimą, ar Trumeno viešėjimas Fultone reiškia, kad Trumenas, kaip kad tvirtino kai kurie žurnalistai, pritarė Čerčilio pastaboms, — Trumenas pareiškė, jog jisai iš anksto nežinojo Čerčilio kalbos turinio. Trumenas pažymėjo, kad, kalbėdamas Misuri, Čerčilis teįvykdė žodžio laisvės teisę. Trumeno žodžiais, jeigu jisai pats nuvyktų į Angliją, jis taip pat turėtų teisę pasakyti kal-

bą. Trumenas neigiamai atsakė į klausimą, ar jis ketina važiuoti į Angliją.

Į spaudos atstovų klausimus dėl londoniškų pranešimų apie didžiosios trijulės susitikimo galimumą, — Trumenas nurodė, jog toksai susitikimas nėra numatomas artimiausioje ateityje.

Į korespondento klausimą, jeigu Tarybų Sąjunga atsiskaitų atitraukti kariuomenę iš Irano, ar tai reikš „Suvienytųjų Nacijų Organizacijos grūvimą“, — Trumenas atsakė neigiamai, pareiškęs, jog jis neprileis prie Suvienytųjų Nacijų Organiza-

cijos grūvimo. Į korespondento klausimą, ar Trumenas supranta, jog kitos tautos kaip ir pirmą, jeis į Suvienytųjų Nacijų Organizaciją, „jeigu Tarybų Sąjunga laikys vienašališką veikimą“, — Trumenas atsakė, kad nemano, jog Tarybų Sąjunga prisilaiko veinašališką veikimą.

Trumenas pranešė, kad nerolas Maršalas prezidentu pasiryms greitai atvyks į šingtoną konsultavimui. — Trumenas atsakė neigiamai, kad po to Maršalas grįš, kaip specialus ambasadorius.